Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

نام : نام خانوادگی : پایه تحصیلی: هشتم شماره کلاس : آزمون درس: ادبیات فارسی	«باسمه تعالی» اداره کل آموزش پرورش خراسان رضوی آموزش پرورش ناحیه ۲ مشهد دبیرستان شهید هاشمی نژاد ۲ متوسطه دوره اول آزمون نوبت دوم–خرداد سال تحصیلی ۱۴۰۳ – ۱۴۰۲	تاریخ : ۱ / ۳ /۱۴۰۳ مدت آزمون : ۶۰ دقیقه تعداد سوال : ۱۶ نمره آزمون : به حروف :

ردیف	دانش آموز عزیز در کمال آرامش و دقت متن سوالات را خوانده و با خودکار آبی یا مشکی به آن ها پاسخ دهید.	بارم
۱	معنای واژه مشخص‌شده را بنویسید. الف) از علی آموز اخلاص عمل / شیر حق را دان منزّه از دغل ب) عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژد / چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار	۰/۵
۲	در میان واژگان زیر، چند واژه می‌یابید که نادرست معنا شده است؟ « کاهلی: سستی / خدو: آب دهان / واقف: وقف‌شده / نستوه: خسته‌شده / مسرور: شادمان / محاربه: جنگیدن / متفق: هم‌رای / لختی: پاره‌شده / فرط: زیاده‌روی / فراق: آسایش» الف) چهار ب) سه ج) پنج د) شش	۰/۵
۳	عبارت‌های زیر را به نثر روان برگردانید. (معنی لغات سخت، معنای کنایه‌ها، مرتب‌کردن عبارات الزامی است) الف) گشت از کلک فدایی چو دلش دود بلند / بر ورق کرد رقم بس که مکرر تشنه ب) گفت:«من تیغ از پی حق می‌زنم / بنده حقّم نه مأمور تنم	۱
۴	منظور از «برای چیدن زیتون مهیّا باشید» در عبارت «ای دوستان کوچک ما سلام! برای چیدن زیتون مهیّا باشید». چیست؟ و بگویید زیتون در این عبارت نماد چه چیزی است؟	۰/۵
۵	دو بیت زیر را با یکدیگر مقایسه کنید و مفهوم مشترک میان آن‌ها را به طور دقیق توضیح دهید. الف) یادگاری کز آدمی‌زاد است / سخن است وان دگر همه باد است. ب) کمال است در نفس انسان سخن / تو خود را به گفتار ضایع مکن	۰/۵
۶	کدام بیت با مفهوم عبارت «الاعمال بالنیّات» نزدیکی معنایی دارد؟ الف) گفت من تیغ از پی حق می‌زنم / بنده حقّم نه مأمور تنم ب) شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا ج) باد خشم و باد شهوت باد آز / برد او را که نبود اهل نماز د) چون درآمد در میان غیر خدا / تیغ را دیدم نهان کردن سزا	۰/۵
۷	درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) « باد خشم و باد شهوت باد آز / برد او را که نبود اهل نماز » در این بیت هر سه آرایه ادبی«تکرار، کنایه، تشبیه» مشاهده می‌شود. ص غ ب) «ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت» در بیت آرایه ادبی تشخیص به چشم نمی‌خورد. ص غ ج) «در دولت به رخم بگشادی / تاج عزّت به سرم بنهادی» تاج عزّت اضافه تشبیهی محسوب می‌شود. ص غ	۰/۷۵

www-kanoon.ir

۸	در بیت‌های زیر جناس‌ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. الف) یکی را به سر برنهد تاج بخت / یکی را به خاک اندر آرد ز تخت ب) شرف مرد به جود است و کرامت به سجود / هرکه این هر دو ندارد عدمش به ز وجود	۰/۵
۹	دو آرایه مشترک از میان ابیات زیر بیابید و آن‌ها را بنویسید. الف) برق از شوق که می‌خندد بدین‌سان قاه‌قاه / ابر از هجر که می‌گرید بدین‌سان زارزار ب) لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست / لختی بخند خنده گل زیباست	۰/۵
۱۰	کدام یک از گزینه‌های زیر در دسته ادبیات تعلیمی جای نمی‌گیرد؟ الف) بوستان ب) گلستان ج) کلیله‌ودمنه د) خسرو و شیرین	۰/۲۵
۱۱	در هر یک از عبارات زیر یک گروه اسمی بیابید و هسته، وابسته‌ها و نوع وابسته‌های آن را به طور کامل مشخص کنید. الف) هیاهوی کلاغ‌ها، سکوت باغ را می‌شکست. ب) هر روز زندگی گذشته خود را به یاد می‌آورم تا خود به غلط نیفتم.	۰/۵
۱۲	در عبارات زیر نقش واژه‌هایی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، بنویسید. الف) خامه با سوز رقم کرد به دفتر تشنه ب) مرا بنما به سوی خویش راهی ج) گشت حیران آن مبارز زین عمل د) هر شب که روی به جامه خواب	۱
۱۳	مفهوم عبارات زیر را به طور دقیق بیان کنید. الف) آنچه در آینه جوان بیند / پیر در خشت خام آن بیند ب) سعدیا دی رفت و فردا همچنان موجود نیست / در میان این و آن فرصت شمار امروز را ج) مرد باید که در کشاکش دهر / سنگ زیرین آسیا باشد د) زینهاردار نباید که زینهارخوار باشد	۱
۱۴	معنای مثل‌های زیر را بنویسید. الف) مرغ همسایه غاز است ب) سرکه نقد به از حلوای نسیه ج) در همیشه به روی یک پاشنه نمی‌گردد د) هر گردی گردو نیست	۱
۱۵	در گزینه‌های زیر « نوع را» را مشخص کنید. الف) مرا با او کار است. ب) شهپر شاه هوا اوج گرفت / زاغ را دیده بر او مانده شگفت ج) ابر را دیده به زیر پر خویش ج) آهو استاد و نگه کرد و رمید / دشت را خط غباری بکشید	۱

www-kanoon-ir

۱۶	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. ـ ناظر و منظور (.....) ـ دری به خانه خورشید (.....) ـ اسرار التوحید (.....) ـ روح الارواح (.....)	۱
جمع	نمره آزمون از ۱۰ ـ یک نمره تشویقی	۱۱

www-kanoon-ir

پاسخ‌نامه:

۱ـ الف) دغل: مکر و حیله و فریب / ب) نژند: سرد و غمگین و بی‌روح

۲ـ گزینه الف) واقف: وقف‌شده ـ نستوه: خسته‌شده ـ لختی: پاره‌شده ـ فراق: آسایش

۳ـ الف) از قلم فدایی شاعر، مانند دلش آه و ناله برخاست به این سبب که بر دفتر شعر خود واژه تشنه را بسیار نوشت.

ب) او گفت: من با هدفی خدایی و الهی می‌جنگم و فرمان‌پذیر خداوند هستم و تسلیم فرمان بدنم نیستم.

۴ـ برای رسیدن به آزادی و صلح آماده بشوید / زیتون: نماد آزادی و کشور فلسطین می‌باشد.

۵ـ تأکید هر دو بیت بر اهمیّت سخن و سخن‌ورزی می‌باشد. آدمی نباید با گفتارهای بیهوده و دور از خرد و اندیشه زیاده‌گویی کند.

۶ـ گزینه ب (شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا)

۷ـ الف) ص / ب) غ / ج) ص

۸ـ الف) تخت و بخت: جناس ناقص اختلافی / ب) جود و سجود: جناس ناقص افزایشی ـ وجود و سجود: جناس ناقص اختلافی

۹ـ در هر دو بیت آرایه‌های تشخیص (جان‌بخشی) و مراعات‌نظیر مشاهده می‌شود.

۱۰ـ گزینه د

۱۱ـ الف) هیاهوی کلاغ‌ها: گروه اسمی ـ هیاهو: هسته و کلاغ‌ها: وابسته پسین از نوع مضاف‌الیه

ب) هر روز: گروه اسمی ـ روز: هسته و هر: وابسته پیشین از نوع صفت مبهم

۱۲ـ الف) تشنه: مفعول / ب) مرا: متمم (به من) / ج) آن: صفت اشاره وابسته پیشین گروه اسمی نهادی / د) هر شب: گروه اسمی قیدی

۱۳ـ الف) تأکید بر تجربه بی‌شمار پیران آگاه نسبت به جوانان بی‌تجربه

ب) در لحظه زندگی کردن و قدر لحظات و اکنون را دانستن

ج) صبور و استوار بودن در برابر ناملایمتی‌های روزگار

د) تأکید بر امانت‌داری

۱۴ـ الف) خودکم‌بینی و باارزش دانستن دیگران نسبت به خود

ب) هرچه نقد به دست بیاید بهتر است از وعده و وعید

ج) اوضاع همیشه بر یک حال ثابت باقی نمی‌ماند

د) ظاهر یکسان دو چیز نباید باعث شود ذات آن‌ها را یکی فرض کنیم.

۱۵ـ الف) رای تبدیل فعل اسنادی (من با او کار دارم)

ب) رای گسست اضافه (دیده زاغ بر او شگفت مانده بود)

ج) رای نشانه مفعول (ابر را دیده به زیر پر خویش)

د) رای نشانه متمم (خط غباری بر دشت کشید)

۱۶ـ ناظر و منظور: وحشی بافقی / دری به خانه خورشید: سلمان هراتی / اسرارالتوحید: محمد بن منور / روح‌الارواح: سمعانی

www-kanoon-ir